

SUDSKA PRAKSA
Primljeno: prosinac 2014.

DAMIR JURAS*

Sprječavanje nereda na športskim natjecanjima u praksi Visokog prekršajnog suda

1. Uništavanje navijačkih rezervi (čl. 39. a, st. 1. t. 4. Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, NN 117/03, 71/06, 43/09, 34/11)

„Rješavajući žalbu tužitelja i ispitavši pobijanu presudu ovaj je Sud našao da s pravom ukaže žalitelj da je činjenično stanje koje je prethodilo donošenju oslobađajuće presude ne potpuno, a time i pogrešno utvrđeno, jer što ispravno primjećuje žalitelj prvostupanski sud navodi da je na snimci vidljivo da je optuženi držao transparent dok je on gorio , a što je okolnost poznata iz života da bi transparent gorio netko ga treba upaliti, zatim držati jer bi u protivnom došlo do gašenja vatre, budući da je za vatrnu potreban kisik kojega ima malo ako transparent ne bi bio razvučen, pa da je od krađe transparenta protivničkoj navijačkoj skupini do njegova paljenja na utakmici učinjeno niz radnji da bi se došlo do cilja tj. paljenja, a svaka od tih radnji je kažnjiva pa tako i držanje transparenta (a posljedično tome i oštećivanje inventara).“, Rješenje broj: Jž-3053/2009 od 20. kolovoza 2009.

2. Zaštitna mjera zabrane prisustovanja određenim športskim natjecanjima na području Republike Hrvatske s obvezom javljanja u policijsku postaju (čl. 32. st. 1. podst. 1., čl. 32. a. st. 1. i čl. 39. a. st. 2. Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima)

„Po mišljenju ovog Suda temeljem ovakvog iskaza okrivljenika kojim okolnosno priznaje da se nije javio, ali da nije znao da se treba javiti i kad se radi o B reprezentaciji te uvida u pravomoćnu presudu Prekršajnog suda u S. od 8. travnja 2010. godine broj: Pp 18 J-4522/10

* dr. sc. Damir Juras, policijski savjetnik, MUP RH, Služba disciplinskog sudovanja, Split.

od 8. travnja 2010. godine, pravilno je prvostupanjski sud zaključio da su se u djelu okrivljenika ostvarila bića djela prekršaja iz članka 32. a. stavka 1. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, kažnjivo po članku 39. a. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, jer okrivljenik dana 19. svibnja 2010. godine u 17,00 sati nije pristupio u PP S. na što je bio obvezan po zaštitnoj mjeri zabrane posjećivanja nogometnih utakmica.

Neosnovan je žalbeni navod povrede materijalnog prava koji bi se očitovala u činjenici da je okrivljenik pravno neuka stranka te da je bio u zabludi jer da iz zaštitne mjere ne proizlazi da se ista odnosi i na B reprezentaciju jer iz navedene zaštitne mjere jasno proizlazi da je svrha izricanja zaštitne mjere sprječavanje nereda na športskim natjecanjima pa je potpuno nevažna primjedba da bi se ista trebala odnositi samo na A nogometnu reprezentaciju, a ne i na mlađe uzraste jer je svrha izrečene zaštitne mjere sprječavanje nereda bez obzira o kojim se nogometnim sastavima radi.

Nadalje, neosnovani je žalbeni navod glede zablude o protupravnosti prekršaja koja bi isključivala krivnju u slučaju ako počinitelj iz opravdanih razloga nije mogao znati da je djelo zabranjeno jer je počinitelj aktivan u sportskim natjecanjima pa zna da se radi o protupravnosti, pogotovo što je već i pravomoćno kažnjen za djelo iz tog područja pa prvostupanjski sud kažnjavajući okrivljenika nije počinio povredu materijalnog prava te se okrivljenik glede ponašanja na športskim utakmicama ni u kom slučaju ne može smatrati pravno neukom strankom.“, Presuda broj: Jž-2895/2010 od 6. listopada 2010.

3. Maskiranje i bacanje pirotehničkih sredstava (čl. 39. st. 4. i 39.a. st. 3. Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima)

„Ne mogu se prihvatići izneseni žalbeni navodi da navedena tehnička snimka, na kojoj prvostupanjski sud temelji svoju odluku o krivnji, nije dokaz, s obzirom da tehničke snimke tj. videosnimke ukoliko su vid opće sigurnosti su dokaz¹, a notorna je činjenica da su tehničke snimke na športskim natjecanjima napose na nogometnim utakmicama vid opće sigurnosti. (...)

Nadalje, potrebno je istaći da je šport kultura koja služi opuštanju i relaksaciji, da je odredbama članka 16. Ustava RH propisano „Sloboda i prava mogu se ograničiti samo zakonom, da bi se zaštita sloboda i prava drugih ljudi te pravni poredak, javni moral i zdravlje“, člankom 68. Ustava propisano je „država potiče i pomaže skrb o tjelesnoj kulturi i športu.“ Već je jasno rečeno da su športska natjecanja, a napose nogometne utakmice mesta gdje se građani relaksiraju, opuštaju, a s obzirom na sadašnji trend, da je očigledno da moraju biti podvrgnute određenim sigurnosnim provjerama, a što je i snimanjem videokamerama, te da je notorna činjenica da na svim nogometnim stadionima, a s obzirom na neadekvatna navija-

¹ Kad postoji opasnost da prilikom javnog okupljanja dođe do ugrožavanja života i zdravlja ljudi ili imovine, policija je ovlaštena obaviti audio-video snimanje i fotografiranje javnog skupa. Policija mora namjeru o snimanju prethodno javno objaviti (čl. 79. st. 2. i 3. Zakona o policijskim poslovima i ovlastima, NN 76/09, 92/14.). Ako je ovlaštena službena osoba tijela državne uprave u okviru svoje nadležnosti za provođenje nadzora neposredno opažala radnju počinjenja prekršaja ili to neposredno utvrdila odgovarajućim tehničkim uređajima i o tome sačinila službenu bilješku ili tehničku snimku, službena bilješka i tehnička snimka dokazi su u prekršajnom postupku (čl. 158. st. 5. Prekršajnog zakona, NN 107/07, 39/13, 157/13).

nja tzv. navijača, je vidno istaknuta obavijest da se nogometne utakmice snimaju, što ukazuje da nije postojala obveza da se okrivljeniku osobno upita i upozori da li prihvaca snimanje. Ostali sudionici na športskim natjecanjima tj. gledatelji nogometnih utakmica imaju pravo nesmetano i sigurno prisustvovati športskim natjecanjima i ta prava se protežu nad pojedinačnim interesom prava pojedinaca, a što je u predmetnom slučaju bila okrivljenica.

Potrebno je za istaći da je okrivljenica počinila dva djela prekršaja propisana Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sprječavanju nereda na športskim natjecanjima, pri čemu prigovor žaliteljice, da je mogla možebitno počiniti i jedno djelo prekršaja jer je bila maskirana i da je iz tog razloga počinila i drugo djelo prekršaja tj. bacala tj. palila pirotehnička sredstva, bi se trebalo smatrati jednim djelom prekršaja, u svojoj suštini su neosnovani s obzirom na zaštićeno dobro i težinu počinjenih prekršaja. Samim svojim činom opisanim pod točkom b) izreke pobijane presude, okrivljenica je onemogućila i ovlaštenim policijskim službenicima osnovnu radnju koja služi sigurnosti drugih gledatelja, a to je utvrđivanje identiteta osobe kao jednog od relevantnih čimbenika za sigurnost drugih gledatelja.“, Presuda broj: Jž-5330/10 od 13. ožujka 2013.

Eng.: Preventing violence in sports competition in the practice of High Misdemeanor Court